



REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Z A P I S N I K

Številka: 33009-4/2023/165

Datum: 16. 2. 2024

Naslov sestanka	Zapisnik 8. seje Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike
Datum sestanka	6. 2. 2024
Kraj sestanka	Cisco Webex in MKGP
Seznam prisotnih članov oziroma namestnikov	Tanja Gorišek (MKGP), Urška Keše (MKGP), Andreja Komel (MKGP), Alenka Šesek (AKTRP), Alenka Ivačič (AKTRP), Aleš Fister (ZDEKS), Andrej Bibič (MNVP), Anton Jagodic (KGZS), Barbara Kutin Slatnar (SURS), Cvetka Rogač (MF – po pooblastilu), Janja Jordan (ZMOS), Helena Budim Čuk (LAS), Gregor Lipovšek (Skupnost naravnih parkov Slovenije), Jožica Polajžer (ZZS), Petra Karo Bešter (MOPE), Marjanca Peterman (ZPS), Mateja Kovač (UMAR), Nika Juvan (MDDSZ), Primož Ferjančič (MDP), Darja Majkovič (SOS), Vinko Žagar (MKKR), Anita Jakuš (GZS – ZŽKP). <u>SKUPAJ: 22 članov</u>
Seznam opravičenih članov	Mateja Žvikart (ZRSVN), Barbara Mlakar (MK), Blaž Cvar (OZS) in Blaž Blažič (DOPPS). <u>SKUPAJ: 4 člani</u>
Seznam odsotnih članov	Lidija Senič (ČZS), Roman Medved (DRSP), Matjaž Ribaš (Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja), Sibil Klančar (MGTS), Monika Pintar Mesarič (MZI), Peter Volasko (MVŠZI), Maja Glücks (MVI), Uroš Brankovič (Plan B), Anton Medved (SKS), David Pelc (ZOS), Jože Soklič (ZTKS), Irena Ule (ZKS), Rok Sedminek (ZLGS), Doris Letina (ZSPM) in Irena Orešnik (ZHGKS). <u>SKUPAJ: 15 članov</u>
Seznam ostalih prisotnih	Jure Čuš (EK), Leon Megušar (EK), Barbara Žinko (UNP), Zvonko Hardi (MKGP), Tina Zavašnik Bergant (MKGP), Polona Kolarek Novšek (MKGP), Marjan Dremelj (MKGP), Viktorija Batagelj (MKGP), Maja Bevc (AKTRP), Zoran Planko (MKGP), Svit Mal (MKGP), Anita Žalik Košutnik (MKGP), Matej Štepec (MKGP), Andrej Umek (MKGP – SAN), Katarina Žagar (MKGP), Metka Večko (AKTRP), Polona Grahovac (MKGP), Suzana Škof (MKGP), Valerija Uršič (MKGP – SAN), Tanja Gazvoda (MF), Vida Hočevnar (MKGP).
Zapisnik pripravil	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano



Financira
Evropska unija



SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA



Sklepi:

1. Odbor za spremljanje SKP je sprejel predlagani dnevni red.
2. Odbor za spremljanje SKP je potrdil zapisnika 6. in 7. seje odbora za spremljanje SKP.
3. Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje, da nima pripomb na predlog Letnega poročila o smotrnosti SN 2023-2027 za leto 2023, kot je bil predstavljen na 8. seji odbora za spremljanje SKP, in da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi pred predložitvijo na Evropsko komisijo.
4. Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje v zvezi s predlogom Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – intervencije EKSRP – 2. sprememba, kot je bil predložen in predstavljen na seji, upoštevajoč predlog Zadružne zveze Slovenije, ki je bil podan na seji, ter da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi.
5. Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje, da nima pripomb na predlog Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo - intervencije v vinskem sektorju – 1. sprememba, kot je bil predložen in predstavljen na seji, ter da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi.

Vsebina zapisnika

Sejo Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: odbor za spremljanje SKP) je vodila namestnica predsednika, Tanja Gorišek (MKGP). Tanja Gorišek (MKGP) je najprej pozdravila vse prisotne. Povedala je tudi, da sta na seji prisotna tudi predstavnik Evropske komisije (v nadaljevanju: EK). Prisotne je seznanila, da se seja za namen priprave zapisnika snema in da se bo po potrditvi zapisnika tonski zapis izbrisal. Člane odbora za spremljanje SKP je tudi seznanila o posebnem načinu glasovanja v aplikaciji Cisco Webex.

Na seji odbora za spremljanje SKP je bilo 22 od skupno 41 članov odbora za spremljanje SKP oziroma njihovih namestnikov, zato je bila seja sklepčna.

1. Predstavitev in potrditev dnevnega reda

Tanja Gorišek (MKGP) je predstavila predlog dnevnega reda:

1. Uvodni pozdrav in potrditev dnevnega reda;
2. Potrditev predlogov zapisnikov 6. in 7. seje Odbora za spremljanje izvajanja Strateškega načrta skupne kmetijske politike in poročilo o uresničevanju sklepov;
3. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Letnega poročila o smotrnosti SN 2023-2027 za leto 2023;
4. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – intervencije EKSRP – 2. sprememba;
5. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo - intervencije v vinskem sektorju – 1. sprememba;
6. Razno.

Gregor Lipovšek (Skupnost naravnih parkov Slovenije) je pod točko razno predlagal, da se poda informacija v zvezi z DKOP9 glede OOTT. Ker ni bilo nobenih dodatni predlogov in komentarjev, se je prešlo na glasovanje. Člani odbora za spremljanje SKP so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 1: Odbor za spremljanje SKP je sprejel predlagani dnevni red.

2. Potrditev predlogov zapisnikov 6. in 7. seje Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike in poročilo o uresničevanju sklepov

Tanja Gorišek (MKGP) je v okviru te točke povedala, da so bili vsi sklepi obeh zapisnikov realizirani.

Ker ni bilo nobenih dodatni predlogov in komentarjev, se je prešlo na glasovanje. Člani odbora za spremljanje SKP so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 2: Odbor za spremljanje SKP je potrdil zapisnika 6. in 7. seje odbora za spremljanje SKP.

3. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Letnega poročila o smotnosti SN 2023-2027 za leto 2023

Predlog letnega poročila o smotnosti za strateški načrt za leto 2023 (v nadaljevanju: LPS) je predstavil Zvonko Hardi iz Službe za strateški načrt. V začetku je povedal, da se LPS nanaša na obračunsko obdobje od 1. 1. do 15. 10. 2023. AKTRP in MKGP sta za namen priprave LPS sklenila sporazum za prenos nalog za pripravo letnega poročila o smotnosti izvajanja SN 2023-2027. ARSKTRP pripravi izračune za kazalnike učinka in rezultata ter zneske na enoto in podatke o izplačilih, MKGP pa opisni del in utemeljitve morebitnih presežkov realiziranih zneskov na enoto in morebitnih odstopanj od mejnikov. Prvo poročilo je potrebno predložiti v letu 2024, zadnje pa v letu 2030. Rok za oddajo LPS prek sistema SFC2021 je 15. 2. 2024. EK nato v roku 15 delovnih dni od predložitve LPS obvesti, če to poročilo ni sprejemljivo, sicer se poročilo šteje za sprejemljivo, v enem mesecu po predložitvi sprejemljivih LPS predloži pripombe nanje. Kadar EK v navedenem roku ne predloži pripomb, se poročila štejejo za sprejeta. Povedal je še, da so se pripravljale pravne podlage, in sicer jih je bilo sprejetih 10. Glede izvajanja pa je povedal, da je bilo v okviru zbirne vloge za leto 2023 možno oddati zahtevke za 27 intervencij, 12 objavljenih javnih razpisov in 10 javnih naročil, večinoma za intervencije za čebelarstvo proizvode - 9 javnih razpisov in 10 javnih naročil. Objavljeni pa so bili tudi 3 javni razpisi za intervencije razvoja podeželja, in sicer za IRP24 - Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov, IRP30 - Medgeneracijski prenos znanja in IRP32 - Izmenjava znanj in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev. Izplačila pa so bila le za intervencije za čebelarstvo proizvode. Nadalje je sledila podrobnejša predstavitev po posameznih specifičnih ciljnih, pri čemer so podatki za intervencije iz zbirne vloge podatki o oddanih zahtevkih (Zajem) in ne končni podatki o odobrenih zahtevkih.

Predstavnik EK, Leon Megušar, je glede LPS povedal, da bo EK po prejemu sporočila v roku 15 dni poročilo pregledala z vidika sprejemljivosti in v roku 1 meseca poročilo pregledala tako kvalitativno kot tudi kvantitativno.

V okviru razprave je Gregorja Lipovška (Skupnost naravnih parkov Slovenije) zanimalo glede izvajanje intervencije INP08.09, in sicer za pribo, ki v LPS ni nič omenjena. Zato ga je zanimalo, kakšna je bila uspešnost izvajanja te intervencije. Izpostavil je tudi, da je v vzhodni Sloveniji večina gnezd pribe na kmetijskih površinah enega kmetijskega podjetja, ki pa se lani ni vključilo v intervencijo, kar je imelo za posledico, da so se na teh površinah uničila prava in druga legla. Povedal je še, da je bilo podjetje opozorjeno, da opazovana vrsta gnezdi na njihovih površinah. Glede tega ga je zanimalo, kako MKGP namerava to odpraviti v letu 2024 oziroma, če misli MKGP kaj spremeniti, saj se na ta način zastavljenih kazalnikov v strateškem načrtu ne bo doseglo. Po njegovem mnenju ni ustrezno, da se kazalnike potem šele sredi izvajanja strateškega načrta zmanjša. Pri tem je še opozoril, da je po Zakonu o ohranjanju narave in Kazenskem zakoniku takšna stvar kazniva. Glede vpisa v intervencijo Natura 2000 plačila ga je zanimalo, kakšni so bili kazalniki po treh območjih, kjer je bil možen vpis, in zakaj se je intervencijo lani ukinito, če je bil vpis na Goričkem v lanskem letu tako dober. Ker je to tudi edino območje, kjer ta režim v letu 2024 tudi velja, ga je zanimalo, zakaj se tem kmetom ne omogoči nadomestilo za izpad dohodka. Izpostavil je, da MKGP ne sme enačiti vsa zavarovana območja, saj noben ne more jamčiti, da bo nov ukrep za Natura 2000 območje uspešen, ne samo s kazalnikom, ampak tudi s stanjem v naravi.

Glede SC 5 IRP18.02 – operacija precizno gnojenje in škropljenje ga je zanimalo, za koliko je bil presežen vpis glede na planiran vpis in zakaj se je načrtoval tako nizek vpis, če je bil lani dvajsetkrat presežen. Na koncu ga je glede DKOP 7 in 8, kjer je Slovenija uporabila derogacijo za leto 2023, še zanimalo, ali je bila ocena o vplivu določena subjektivno ali je to merljiva ocena.

MKGP je glede izvajanja INP08.09 odgovorilo, da je bilo 54 odkritih gnezd pribe, pri čemer se eno gnezdo računa kot en hektar, na 32 kmetijah. Glede vprašanja o lokacijah gnezd pribe v vzhodni Sloveniji in ne vključevanju v intervencijo pa je bilo pojasnjeno, da je MKGP informiran glede tega in da se glede tega namerava okrepiti informiranje o tej shemi za pribo, vendar gre tukaj za prostovoljno intervencijo za vlagatelje, tako da se ne more prisiliti lastnikov za vključitev. Prav tako je bilo povedano, da MKGP zaenkrat ne namerava spremeniti kazalnikov v strateškem načrtu.

Za intervencijo Natura 2000 plačilo je bilo na Ljubljanskem barju se je na zahtevkih uveljavljalo 24 ha, na Planinskem polju 14 ha in na Goričkem 217 ha. Nova intervencija IRP23 v letu 2024 pokriva ista območja, kot jih je intervencija Natura 2000 plačilo, saj se tako vsa območja obravnava enako. Odziv na Natura 2000 plačilo v okviru zbirne vloge 2023 je bil posledica različnih zahtevnosti zahtev za posamezno območje. Glede zbirne vloge 2024 pa MKGP upa, da bo tudi odziv kmetij na novo intervencijo IRP 23 na Goričkem dober.

Glede vpisa v intervencijo IRP18.02 – operacija za precizno gnojenje in škropljenje je bilo pojasnjeno, da je bilo za 20-krat več vpisa, kot je bilo načrtovano. Gre za podatke iz oddanih vlog, ne gre pa še za dokončne podatke o ugotovljenih površinah.

Na koncu je bilo glede ocene o vplivu za DKOP pojasnjeno, da je bila v LPS podana ocena, saj za podrobnejše podatke ni bil vzpostavljen sistem za spremljanje.

Jure Čuš (EK) je glede nove intervencije za Natura 2000 območja opozoril, da je režim na Goričkem vzpostavljen in se bo v letu 2024 to štelo kot »baseline«, ki ne sme biti potem plačan v okviru iz KOPOP.

Anton Jagodic (KGZS) je komentiral glede intervencij AKIS, da na KGZS pričakujejo, da bodo te intervencije sprožene čim prej, saj so neposredno povezane z več intervencijami.

Glede pospešitve priprave predpisov za intervencije s področja prenosa znanja pa je bilo s strani MKGP odgovorjeno, da se zadeve pospešeno pripravljajo.

Ker ni bilo nobenih dodatni predlogov in komentarjev, se je prešlo na glasovanje. Člani odbora za spremljanje SKP so z enim vzdržanim glasom sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 3: Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje, da nima pripomb na predlog Letnega poročila o smotrnosti SN 2023-2027 za leto 2023, kot je bil predstavljen na 8. seji odbora za spremljanje SKP, in da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi pred predložitvijo na Evropsko komisijo.

4. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – intervencije EKSRP – 2. sprememba

Predlog Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – intervencije EKSRP – 2. sprememba sta predstavila Zoran Planko (MKGP) za gozdarski del in Andreja Komel (MKGP) za intervencijo IRP24.

Zoran Planko (MKGP) je predstavil predlog meril za gozdarske intervencije, ki so v bistvu nadgraditev meril, ki so bila v veljavi za gozdarske ukrepe v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020. Posebej je predstavil spremembe, ki so bile dodane naknadno po sklicu seje, in so posledica prejetih pripomb članov odbora za spremljanje SKP in komentarjev EK. Tako se je na

podlagi predloga EK merilo za protierozijsko vzdrževanje gozdnih vlak ovrednotilo z več točkami (15), določilo spodnjo mejo pri zmanjšanju pravičnih stroškov, ki je sedaj 20 %. Glede komentarja, kako se zagotavlja, da nove gozdne prometnice ne bodo negativno vplivale na posamezne živalske in rastlinske vrste ter občutljive habitate, je bilo pojasnjeno, da je vsaka gozdna prometnica zgrajena v skladu z načrti za gospodarjenje z gozdovi, ki so bili pripravljeni skupaj z inštitucijami za varstvo narave in voda. Pred gradnjo je vsaka prometnica presojana s strani vseh soglasodajalcev, tudi s področja okolja, narave, voda. Če projekt ne prejme vseh soglasij, se ta ne izvede. Na območjih, kjer se predvideva negativen vpliv prometnic na naravo, ZGS skupaj s ZRSVN določi območja ekocelic, ki so financirane s strani gozdnega sklada. Z merili pa se usmerja gradnja izven območja Natura 2000 in temu namenimo 20 točk. Prav tako se odpira gozdove vlake do povprečne odprtosti gozdov, kar je več, se ne financira. Glede komentarja EK o podpori bolj usposobljenih vlagateljev je odgovoril, da po mnenju MKGP program NPK že zadosti potrebe po usposobljenosti in izobraženosti iz varnega dela v gozdu. Povedal je, da je bil predlog EK upoštevan pri znižanju merila »Dodeljena sredstva iz naslova PRP 2014-2020 oziroma SN 2023-2027«, in sicer se je znižala zgornja meja na 75.000 evrov. Glede komentarja, ali je smiselno sofinancirati nakup gozdarske mehanizacije ali opreme, ki ima okoljski faktor manjši od 10, je povedal, da je za merilo Okoljski faktor 30 % točk zadostna, saj so v preteklem obdobju upravičenci v večini primerov prejeli 30 % točk iz tega merila, kar pomeni, da smo podpirali okoljsko sprejemljive stroje in opremo. Pri intervenciji IRP08 - Naložbe v primarno predelavo lesa in digitalizacijo je bil upoštevan komentar EK, in sicer se je pri okoljskem faktorju zvišalo število točk na 30 % oziroma 35 % točk. Glede komentarja EK pri intervenciji IRP09 - Naložbe v ustanovitev in razvoj gozdnega drevesničarstva, da se podpira samo nove drevesnice, je pojasnil, da je intervencija usmerjena v podpiranje tako obstoječih, kot tudi drevesnic, ki bodo nastale. Pogoji so enostavni za vse, ki se bodo na novo ustanovili. Registrirati morajo dejavnost A02.100 - Gojenje gozdov in druge gozdarske dejavnosti ter se vključiti v Register dobaviteljev GRM, z vložitvijo vloge na MKGP. Merila za izbor pa so enostavna in niso diskriminatorna do novonastalih drevesnic in jih po mnenju MKGP ni potrebno spreminjati.

Glede pripombe Zadružne zveze Slovenije pri intervencijah IRP07 in IRP08, da se pri velikosti podjetja glede na število delovnih mest upošteva število delovnih mest iz dejavnosti gozdarstvo oz. obdelava in predelava lesa, je povedal, da tega predloga MKGP ne more sprejeti, saj se v okviru te intervencije podpira manjša podjetja, ki se ukvarjajo tudi z gozdarstvom, poleg tega pa se ne more preveriti, koliko je zaposlenih v podjetju na posamezni dejavnosti.

Nato je Andreja Komel predstavila spremembe meril pri intervenciji IRP24 - podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov. Povedala je, da je predlog sprememb posledica druge spremembe strateškega načrta in nekaj tehničnih popravkov.

Jure Čuš (EK) je povedal, da EK nima dodatnih komentarjev na predstavitve, saj je bilo nazorno v okviru predstavitve predstavljen odziv MKGP na poslane komentarje EK. Ga je pa zanimalo, kaj je bil razlog za nizek vpis pri intervenciji IRP24 v okviru prvega javnega razpisa.

Andreja Komel (MKGP) je pojasnila, da je bil prvi javni razpis pri intervenciji IRP24 pripravljen, kakor hitro je bilo mogoče. V letu 2023 se je izvedel prvi javni razpis za tiste mlade kmete, ki v letu 2023 dosežejo mejo starosti 40 let, da so lahko vseeno prišli do sredstev. Istočasno se je začelo s spremembo strateškega načrta, tudi za to intervencijo, v okviru katere se je olajšalo vstop za upravičence. Tako so tisti upravičenci, ki se jim ni mudilo v letu 2023, saj niso presegli starosti, počakali na naslednji javni razpis, ki bo pod novimi pogoji, konec februarja 2024. Na koncu je še dodala, da je bilo podobno tudi v začetku prejšnjega programskega obdobja, ko je bilo prav tako na prvem javnem razpisu manj prijav, potem pa so se stvari normalizirale.

V okviru razprave je Jožica Polajžer (ZZS) pri merilih za intervencijo IRP07 - Naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu in IRP08 - Naložbe v primarno predelavo lesa in digitalizacijo predlagala, da se pri ekonomskem vidiku naložbe pod točko 1 pri merilu število zaposlenih v podjetju spremeni, in sicer da se napiše 1 ali 2 osebi za polni delovni čas, kar je v kontekstu, da se podpira manjša podjetja, saj tudi veliko zadrug, ki se ukvarjajo z več dejavnostmi, med njimi tudi z gozdarstvom in imajo 1, 2 ali 3 zaposlene na področju gozdarstva.

Anton Jagodic (KGZS) je povedal, da se v KGZS pridružujejo predlogom ZZS.

Zoran Planko (MKGP) je glede predloga ZZS povedal, da se bo predlog upošteval in vključil v predlog meril.

Ker ni bilo nobenih predlogov in komentarjev, se je prešlo na glasovanje. Člani odbora za spremljanje SKP so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 4: Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje v zvezi s predlogom Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – intervencije EKSRP – 2. sprememba, kot je bil predložen in predstavljen na seji, upoštevajoč predlog Zadružne zveze Slovenije, ki je bil podan na seji, ter da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi.

5. Sprejem mnenja Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike k predlogu Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo - intervencije v vinskem sektorju – 1. sprememba

Predlog Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo - intervencije v vinskem sektorju – 1. sprememba, ki se nanaša na spremembe meril za vinske intervencije, je predstavila Tina Zavašnik Bergant (MKGP). Posebej je predstavila spremembe, ki so bile dodane naknadno po sklicu seje, in so posledica prejetih pripomb članov odbora za spremljanje SKP. In sicer se je pri intervenciji SI09 - Ukrepi informiranja o vinih Unije v državah članicah v točki VI. Zastopanost pridelovalcev pri upravičencu namesti »organizacija ali združenje pridelovalcev« dodalo »upravičenec«, ki zajame več. Na koncu je še dodala, da je na predlog spremembe meril pozitivno mnenje podala izvajalska agencija za kmetijske trge, ki izvaja te intervencije, prav tako pa je pozitivno stališče podalo petih ključnih predstavnikov vinskega sektorja, in sicer Gospodarske zbornice Slovenije, Zadružne zbornice Slovenije, Vinske družbe Slovenije, Združenja vinogradniških društev Slovenije ter Združenja družinskih vinogradnikov in vinarjev Slovenije.

EK na predlog meril ni imela pripomb.

V okviru razprave se je Anita Jakuš (GZS-ZKŽP) zahvalila za upoštevanje pripomb glede upravičencev. Zanimalo jo je, ali se bo za prejete vloge, ki bodo oddane na podlagi že odprtega poziva, upoštevalo ta predlog sprememb meril ali bodo obravnavane po sedaj sprejetih merilih. Poleg tega jo je še zanimalo, kdaj se predvideva odprtje vlog za programe v letu 2024 in 2025 za promocijo vina na trgih držav članic oziroma je povedala, da tega poziva še ni objavljenega s strani agencije. Na koncu jo je še zanimalo, na kakšen način združenja, medpanožne organizacije in drugi, ki povezujejo vinogradnike in vinarje pri intervenciji SI08 - Promocija vina v tretjih državah izpolnjujejo pogoj povprečna letna pridelava vina upravičenca.

Tina Zavašnik Bergant (MKGP) je glede uporabe meril v že odprt poziv povedala, da se mora sprememba meril vključiti v spremembo uredbe in šele nato se lahko ta nova merila upoštevajo. Glede na to, da se sprememba uredbe mora pripraviti po določenih postopkih, ni možno napovedati, ali bo to sprejeto do odprtja vlog. Glede odprtja vlog za promocijo vina na trgih držav članic za leto 2024 in 2025 pa je povedala, da bo to v skladu z datumom, ki je naveden v 26. členu uredbe, in sicer do prvega aprila vsako leto.

Glede pogoja povprečne letne pridelave vina je pojasnila, da to določa 33. člen Uredbe o izvajanju intervencij v vinskem sektorju, kar pomeni, da morajo pridelovalci vina podati vlogo na MKGP in se potem pogleda, kakšna je pridelava vina članov, in na osnovi tega se potem izračuna povprečna letna pridelava vina zadnjih treh letnikov.

Jožica Polajžer (ZZS) je povedala, da so posredovali pripombe, da bi se pri intervencijah SI08 – Promocija vina v tretjih državah in SI09 – Ukrepi informiranja o vinih v državah članicah vključilo med poklicne vinogradniške in vinarske organizacije vključilo tudi Zadružno zvezo Slovenije. Zanimalo jo je tudi, na kakšen način posamezni upravičenci v sektorju vina izpolnjujejo merilo VI na str. 5 (npr. medpanožne organizacije, poklicne vinogradniško-vinarske organizacije ...). Na koncu je še predlagala, da se pri intervenciji IRP 16 - Naložbe v prilagoditev

na podnebne spremembe pri trajnih nasadih pogoj postavitve mreže ne zahteva pri nasadih, ki le-to že imajo postavljeno.

Tina Zavašnik Bergant (MKGP) je odgovorila, da je to del Uredbe o izvajanju intervencij v vinskem sektorju in da se bo predlog ustrezno proučil ob prvi pripravi sprememb določb členov zadevne uredbe. Podrobnejše navajanje upravičencev v merilih ni predvideno, saj bo to podrobneje naslovljeno v uredbi. Ker medpanožnih organizacij še ni, je bilo tukaj samo navedeno za primere, ko se bodo te ustanovile.

Andreja Komel (MKGP) je glede pripomb za intervencijo IRP 16 - Naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pojasnila, da je v strateškem načrtu navedeno, da se obnova oziroma postavitev nasada izvaja sočasno s postavitvijo mreže, kar pomeni, da bi za to morali spremeniti strateški načrt in ne samo merila. Obnova trajnega nasada brez njegove tehnološke posodobitve v smeri manjše porabe vode pri namakanju ali ureditve mreže proti toči pomeni enostavno nadomestno naložbo, ki pa glede na opredelitev specifičnega cilja ne more biti predmet podpore v okviru te intervencije. Pri čemer bi se kot ureditev mreže proti toči lahko upoštevala tudi zamenjava iztrošene mreže proti toči na že obstoječi konstrukciji. Zamenjava obstoječe konstrukcije za mrežo proti toči na trajnem nasadu ob vsakokratni obnovi trajnega nasada pred potekom njenega amortizacijskega obdobja ni smiselna. Življenjska doba lesene ali betonske konstrukcije na trajnem nasadu pa je 25 let in več, amortizacijska doba intenzivnega nasada pa je od 12 do 16 let.

Ker ni bilo nobenih predlogov in komentarjev, se je prešlo na glasovanje. Člani odbora za spremljanje SKP so soglasno sprejeli naslednji sklep:

SKLEP št. 5: Odbor za spremljanje SKP je sprejel mnenje, da nima pripomb na predlog Meril za izbor operacij v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo - intervencije v vinskem sektorju – 1. sprememba, kot je bil predložen in predstavljen na seji ter da se predlog po potrebi dokončno redakcijsko uredi.

6. Razno

Pod točko razno je bilo na podlagi predloga Gregorja Lipovška (Združenje naravnih parkov Slovenije) obravnavano okoljsko občutljivo trajno travinje (OOTT) iz standarda pogojenosti DKOP9. Polona Kolarek Novšek (MKGP) pojasnila, da se je za namen zbirne vloge 2024 in nadaljnja leta do konca strateškega načrta revidiral sloj OOTT, ki se izvaja v okviru pogojenosti. Povedala je še, da so v ta namen v 13. členu Uredbe o pravilih pogojenosti (Uradni list RS, št. 2/24) določeni pogoji za določitev OOTT. Izhodišče za ta pristop je naše razumevanje 13. člena evropske uredbe¹, ki daje podlago, da lahko država članica pri določitvi standardov pogojenosti, torej tudi DKOP9, poleg naravovarstvenih kriterijev, upošteva tudi druge dejavnike oziroma nacionalne posebnosti. Nikjer v evropski uredbi ni določeno, kaj je OOTT, zato je to prepuščeno državi članici. Na koncu je še dodala, da se sloj OOTT za zbirno vlogo 2024 intenzivno pripravlja.

Gregorja Lipovška (Združenje naravnih parkov Slovenije) je zanimalo, ali je bila ta tematika kdaj obravnavana na odboru za spremljanje SKP, ali je bilo to obravnavano in ali je odbor podal kakšno mnenje glede tega.

Polona Kolarek Novšek (MKGP) je odgovorila, da je to del uredbe, ki se usklajuje po postopku, torej tudi v okviru javne razprave imajo vsi možnost podati pripombe, v decembru 2023 pa je bilo to predstavljeno deležnikom na sestanku. Na odboru za spremljanje SKP pa to ni bilo posebej predstavljeno.

Gregor Lipovšek (Združenje naravnih parkov Slovenije) je glede tega povedal, da bi po njegovem mnenju to odbor za spremljanje SKP moral obravnavati, saj obravnava celoten strateški načrt. Prav tako je povedal, da ne drži, da ni prišlo do spremembe OOTT na podlagi izvirnega strateškega načrta. Po njegovem mnenju ni prav, da se člani odbora za spremljanje SKP vključijo samo v javno obravnavo in podajali mnenja, saj na primer Skupnost naravnih

¹ Uredba (EU) 2021/2115.

parkov ni del javnosti, ampak del celotnega sistema, je skupek 16 območij, 215.723 ha površin Republike Slovenije, od tega je večina javnih zavodov v državni lasti, in niso bili nič vključeni v te zadeve. Nadalje ga je zanimalo, ali in kako ta sprememba upošteva slovensko in EU zakonodajo. Izpostavil je tudi, da se z novo intervencijo ne zasleduje ciljev glede ohranjanja območij, za katere se je Slovenija ob vstopu v EU zavezala, da jih bo ohranjala. Zanimalo ga je tudi, ali se bo pripravila nova celovita presoja vplivov na okolje, saj sta bili sprejeti že dve spremembi strateškega načrta. Izpostavil je dobro prakso, ki je bila predstavljena na današnji seji v okviru točke 4, da se bo sofinanciralo samo dela pri gozdnih vlakah, ki bodo imela podlago v soglasjih mnenjedajalcev in zakaj se to ne more prenesti tudi v OOTT. Povedal je, da v Skupnosti parkov Slovenije podpirajo določene spremembe, ampak samo po ustaljenih praksah in v skladu z obstoječo zakonodajo, torej preko presoj. Torej to ne more biti pavšalno risanje območij. Na koncu je še dodal, da ima Javni park Krajinski park Ljubljansko barje v PUN-u eksplicitno navedeno, da mora v okviru svojih nalog rednega dela spremljati preoravanje travnikov na območju Ljubljanskega barja. Zato je posebej izpostavil tudi vsem članom odbora za spremljanje v izogib prihodnjim težavam, da bodo vsako preoravanje na tem območju prijavljali policiji in podajali predlog kaznivega dejanja uničevanja okolja. Trenutno že imajo en tak primer, kjer sta AKTRP in KGZS ekološkemu kmetu pritrjevala, da lahko preorje, vendar pa to v skladu z drugo zakonodajo. Dodal je še, da če bi kmet preoral površino, na kateri je bila v preteklosti potrjena prisotnost še kritične ogrožene vrste ali habitatnega tipa, bodo kazensko prijavo dopolnili še s kaznivim dejanjem iztrebljanja zavarovane vrste. Tudi komisija je povedala, da lahko obstajajo izjeme v OOTT, ampak samo v primeru, da se spoštuje celotna zakonodaja. Na koncu je še povedal, da bo morala svetovalna služba in AKTRP vse te izjeme, ki bodo določene, eksplicitno opozorila kmete, da je potrebno spoštovati tudi ostalo zakonodajo, in da naj se v izogib težavam kmetom upošteva njegov predlog, kot je to v gozdarstvu. V OOTT namreč obstajajo površine, ki so neupravičene iz naravovarstvenega vidika, ampak to se lahko določi samo za vsak posamezen primer.

Polona Kolarek Novšek (MKGP) je odgovorila, da se bo pripravil pisni odziv na podane pripombe. Povedala je, da tukaj ne gre za režim, ampak velja za vse tiste, ki uveljavljajo subvencije in da se s pogojenostjo ne posega v druge slovenske predpise. Pojasnila je še, da je bilo v prejšnjem obdobju navedeno, kdaj so izjeme na površinah OOTT, medtem ko nova uredba za leto 2024 in naprej izjem ne uvaja, temveč je v 13. členu navaja postopek določitve trajno travinje, ki se ga šteje za OOTT.

Ker ni bilo dodatnih predlogov v okviru te točke, se je seja zaključila.

Tanja Gorišek,
namestnica predsednika odbora za spremljanje SKP